

Τί ζητάμε από το παιδί μας στο σχολείο;

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Τι ζητάμε άραγε από το παιδί μας στο σχολείο;

Οι γονείς θέλουμε καλούς βαθμούς. Θέλουμε το παιδί μας να απασχολείται αρκετές ώρες την ημέρα και να καλύπτει τα κενά τα οποία υπάρχουν στον αυτόματο πιλότο της ανατροφής. Να μην είναι με ένα κινητό στο χέρι. Να μαθαίνει για την ζωή του, να παίρνει γνώσεις που θα το βοηθήσουν αργότερα να επιλέξει το επάγγελμα που θα ακολουθήσει, να κοινωνικοποιηθεί με πνεύμα συνεργασίας, αλλά και ανάδειξης των ικανοτήτων του. Η Πολιτεία ενδιαφέρεται το παιδί να αποκτήσει συνείδηση του καλού πολίτη. Να εντρυφήσει στους δημοκρατικούς θεσμούς. Να έχει υγιή συμπεριφορά. Να μάθει να συνεργάζεται επ' αγαθώ της κοινωνίας. Να συνυπάρχει με όσους δεν είναι της ίδιας ταυτότητας. Να μπορεί να προοδεύσει, ώστε εντασσόμενο στην παραγωγική διαδικασία, να βοηθήσει την οικονομία του κράτους.

Φτάνουν όμως αυτά; Ποιο είναι το νόημα της αληθινής προόδου;

Στους αρχαίους Έλληνες το όραμα για τον άνθρωπο ήταν να γίνει «καλός καγαθός». Να είναι υγιής ως προς το σώμα, όμορφος και δυνατός και γι' αυτό επέμεναν στην γυμναστική. Να είναι υγιής στο πνεύμα, να έχει καλοσύνη, αρετή και να αναζητά την σοφία, την αλήθεια, την ελευθερία. Γι' αυτό και η παιδεία για τους αρχαίους ήταν έρωτας του αγαθού και την ίδια στιγμή «τόκος», γέννα του στην ζωή του ανθρώπου. Στην χριστιανική παράδοση η παιδεία είναι «μετάληψη αγιότητας», δηλαδή σπουδή της γνώσης του Θεού και στην πράξη αγάπη για τον άνθρωπο, υπέρβαση των παθών, ελευθερία από κάθε δεσμό με το κακό. Η αγάπη γίνεται σταυρός που οδηγεί στον Θεό και τον πλησίον. Γι' αυτό η παιδεία στην χριστιανική πίστη έχει να κάνει με την ζωή της Εκκλησίας είτε στην πόλη είτε στην έρημο. Και ζει την Εκκλησία όποιος απαρνιέται τον εαυτό του και δεν τον καθιστά την μοναδική προτεραιότητα της ύπαρξής του.

Στην παιδεία των καιρών μας οι δύο αυτές όψεις της προόδου, οι οποίες επικυρώνονταν από την κοινωνία είτε της πόλης-κράτους είτε του σώματος του Χριστού, της Εκκλησίας, δεν ανταμώνουν στην πράξη με τις προσδοκίες μας από το σχολείο. Το σχολικό πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει την σωματική γύμναση στον βαθμό που χρειάζεται. Ενώ συμπεριλαμβάνει μαθήματα όπως η γλώσσα, τα μαθηματικά, η ιστορία, τα θρησκευτικά, δεν έχει ως σκοπό του την καλλιέργεια του νου του μαθητή, αλλά την απόκτηση χρήσιμων γνώσεων. Δεν «ευθύνει», δεν καθιστά υπεύθυνους τους μαθητές, ούτε τους φέρνει σε ευθεία γραμμή, διορθώνοντάς τους με επιμέλεια και επιμονή. Αντίθετα, τους ενθαρρύνει να μην

διαβάζουν με προσοχή, ζητά να αφήνουν τις τσάντες τους στο σχολείο ανά μήνα, γιατί το σχολείο δεν είναι διασκέδαση, και δείχνει έναν φόβο μήπως ο μαθητής αποκτήσει ταυτότητα πατριωτισμού, αναζήτησης της αλήθειας, πίστης στον Θεό, αγάπης για τα γράμματα. Οι δάσκαλοι δεν απολαμβάνουν ούτε της στήριξης των περισσότερων γονέων, ούτε της κριτικής τους εάν δεν κάνουν σωστά την δουλειά τους. Η πρόοδος δεν συνδέεται με τη επιμέλεια και την εργατικότητα, αλλά με τους βαθμούς. Η αρετή δεν είναι ζητούμενο.

Αν πιστεύουμε στην παράδοσή μας, ας αντισταθούμε σ' αυτήν την παρακμή της αποστολής του σχολείου. Ας ενθαρρύνουμε τα παιδιά μας να προσδεύσουν αληθινά και δημιουργικά. Ας θέσουμε στόχους και ας συμπληρώσουμε τις όποιες ελλείψεις το σχολείο είναι «καταδικασμένο» να έχει!

Πρώτη δημοσίευση εφημερίδα «Ορθόδοξη Αλήθεια»

<http://bit.ly/2IfUpm5>